

45/66

Copie

⑨

C ă t r e

COMITETUL DE STAT DE CULTURA SI ARTA
Consiliul ArtelorL o c oSpre stiință: Sfatul Popular al orașului Tîrgu Jiu

Subsemnații, ing. St. Georgescu-Corjan, șef de laborator la INCERC (Institutul de Cercetări în Construcții), colaborator al lui Constantin Brâncuși, în 1937/38, la realizarea Coloanei infinite și autorul proiectului de restaurare a coloanei, și

ing. V. Marcu, fost șef al secției "Metalizare prin pulverizare" la Institutul de Mecanică Aplicată al Academiei Republicii Socialiste România

vă expunem, în cele ce urmează, punctul nostru de vedere cu privire la lucrările de restaurare a coloanei, în curs de execuție.

Suprafața exterioară a elementelor de fontă, așa cum au ieșit ele din turnătorie, nu este netedă. Unele elemente prezintă și mici defecte superficiale, iar elementul penultim de sus avea o fisură destul de lungă, de câțiva mm lățime, precum și o serie de sufluri superficiale destul de mari.

Se menționează că suflurile au rezultat din turnare, iar fisura a existat încă de la montarea coloanei, după cum ne-a relatat tov. Ciobană Traian, șeful echipei de metalizare, care a constatat urme de cordon de sudură, vechi.

În decembrie 1965 s-a reușit să se astupe fisura, la rece, cu un cordon de sudură din metal monel. Cordonul astfel executat prezintă o denivelare de câțiva milimetri deasupra suprafeței elementului sudat.

În primul rând, trebuie să menționăm că sudarea fontei la rece este un procedeu nesigur și dificil. De obicei, piesele de fontă se încălzesc, se sudează și se lasă să se răcească treptat, pentru evitarea tensiunilor interioare. Cordonul de sudură executat la rece cu metal monel s-ar putea să reziste, după cum s-ar putea și să crape, deschizând în parte sau total fisura inițială.

Tov. prof. arhitect R. Bordenache a fost de părere să se aducă cordonul de sudură la nivelul suprafeței elementelor, prin polizarea excesului de metal monel, precum și să se astupe suflurile de pe elementul penultim de sus. În ceea ce ne privește, ținem să arătăm că oric

nouă intervenție prin sudură (la sufluri) sau prin polizarea cordonului, la elementul de fontă, poate avea efecte negative: crearea de porozități, redeschiderea fisurii, producerea unor noi fisuri la locurile cu cavități, dacă s-ar încerca sudarea acestora.

Noi am preconizat să se insiste mai mult cu pistolul de metalizare, la îmbinări și la locurile cu porozități, cavități etc., lucru consemnat de altfel și în minuta de la 26 aprilie 1966, încheiată la Tîrgu Jiu. Dar stratul de metalizare nu poate depăși cîteva zecimi de milimetru, deoarece la o grosime mai mare s-ar compromite aderența și s-ar produce exfolieri ale straturilor de zinc și alamă. Deci astuparea integrală a cavităților din fontă, prin metalizare, nu este posibilă, iar prin sudură la rece este hazardată și contraindicată.

Dat fiind că, nici cordonul de sudură de la fisură și nici cavitățile de pe elementul penultim de sus nu se disting bine cu ochiul liber, de la distanță, și mai ales că, atît fisura (astupată probabil prin sudură și în 1937), cît și suflurile de pe acel element existau și în 1938, cînd Brîncuși a fost la Tîrgu Jiu și a făcut un fel de recepție a coloanei complet terminate, fără să ridice vreo obiecție cu privire la defectele superficiale - considerăm că nu este indicat un tratament periculos de corectare și netezire a suprafeței penultimului element. După cum am arătat, un asemenea tratament este aleatoriu și riscant, prin urmările negative pe care le-ar putea avea (pătrunderea din nou a umezelii la miezul-suport central, scurgerea apei pe la fisură și murdărirea cu rugină a suprafeței coloanei - cum era situația înaintea lucrărilor actuale de restaurare).

În ceea ce privește nuanța obținută în prezent prin metalizare și prin șlefuirea stratului de alamă, subsemnatul ing. St. Georgescu-Gorjan certifică că ea este cît se poate de apropiată de aceea obținută prin metalizarea inițială cu alamă, executată în 1938, și de care sculptorul Brîncuși s-a declarat satisfăcut.

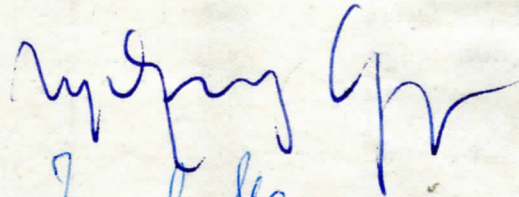
De asemenea, ținem să arătăm că nu am putut detecta defectele penultimului element, după metalizarea din 1938, nici cu ochiul liber și nici cu fotografiile luate. De altfel, fisura nu a fost semnalată de nimeni, deși s-au făcut numeroase fotografii, ea fiind descoperită abia după instalarea schelei, la o examinare de aproape a elementelor.

În anii 1937/1938 nu se cunoșteau lacuri incolore eficiente pentru preservarea metalizării, astfel că un asemenea lac nu s-a aplicat în 1938. S-a preconizat acum folosirea unui lac incolor modern, pentru a se păstra un timp cît mai îndelungat nuanța galben-aurie dorită de Brîncuși, pentru coloana sa infinită. Nu putem ști în ce măsură se va altera, prin acoperirea cu lac,

nuanța originală a stratului metalizat cu alamă. În această privință nu putem exprima nici o părere, deci nu dăm nici un aviz, problema depășindu-ne. De asemenea, nu putem aprecia nici perioada de timp după care lacul ar trebui să fie înlocuit.

București, 4 mai 1966

Ing. P. Măruș